

Til: Nasjonal kommunikasjonsmyndighet – NKOM

Sendt til: firmapost@nkom.no

Dato: 31.01.2026

Utfordringer med idriftsettelse av bredbåndstilbud i nyetablerte boliger

Bredbåndstilbydere organisert i Kabel Norge har over tid møtt på utfordringer i forbindelse med å sette i drift tilbud til sluttbrukere som er etablert i nye boliger. Som tilbydere kommer vi i skvis mellom sluttbrukers forventning og hva som tiltakshaver har markedsført ved salg av boligen. Vi opplever samtidig at entreprenørs forståelse av regelverket heller ikke samsvarer med gjeldende regelverk, og derfor ofte stiller urimelige krav for å utføre jobben med å sette i drift bredbåndstjeneste hos sluttbruker i nyetablert bolig. Kabel Norges og bransjens oppfatning er at dette skyldes manglende kunnskap om gjeldende regelverk hos tiltakshaver og entreprenører.

Som tilbydere forsøker vi å informere om hva som er gjeldende regelverk, men møter ofte sterkt forutinntatte forestillinger og meninger om regelverket, samt om anvendelsen av standarder. Disse misforståelsene medfører i alt for mange tilfeller at vi får en dårlig relasjon til ny sluttbruker når bredbåndstjenesten skal settes i drift. Dette går i hovedsak ut på:

- Tiltakshaver har solgt en løsning som det ikke etablert infrastruktur og føringsveier for å realisere.
- Følges de råd for løsning som tiltakshaver og dennes entreprenør gir, blir konsekvensen ofte misnøye med kvaliteten på levert tjeneste (reduert dekning og kapasitet).
- Hvis det etableres en optimal løsning for idriftsetting av bredbåndstjenesten, krever mange entreprenører en omfattende ansvarsfraskrivelse med uriktige krav som pålegges sluttbruker.

Ettersom dette ikke er enkelthendelser, men virker å være en oppfattelse mange tiltakshavere og entreprenører har, ber Kabel Norge NKOM om å bidra til klargjøring overfor bransjen.

I regi av Kabel Norge har en arbeidsgruppe utarbeidet en beskrivelse av de situasjoner som er årsak til at disse konfliktene oppstår.

Arbeidsgruppen består av representanter fra:

- Lyse Tele og Viken Fiber
- Telia

Telenor har vært løpende orientert om arbeidsgruppens virksomhet, og støtter at denne henvendelsen gjøres overfor NKOM.

Vår målsetting er:

Sørge for at rett informasjon om EKOM-regelverket blir gjort kjent, slik at unødvendige konflikter kan unngås. Kabel Norge ber NKOM om å klargjøre hva som er gjeldende regelverk og rett anvendelse i de problembeskrivelsene som er utarbeidet av arbeidsgruppa. Informasjonen er beskrevet i to avsnitt nedenfor og inneholder *Bransjens vurdering*. Dette er vår tolkning av regelverket og hva vi mener det må informeres om fra myndighetenes side. Om NKOM ønsker mer informasjon eller dialog, vil Kabel Norge og vår arbeidsgruppe gjerne bidra med et informasjonsmøte.

Begreper brukt i dette dokumentet er harmonisert med §1-5 i Ekomloven og er:

- Sluttbruker
- Tilbyder (Telia, Lyse Tele/Viken Fiber, andre liknede aktører)
- Nettermineringspunkt (NTP)

1. Krav til bygg/bolig som er tilrettelagt for trådløs distribusjon (WiFi)

Vanligvis bygges boliger ikke med tanke på trådløs distribusjon, men følger ofte NEK700-standarden, for etablering av føringsveier for kablede ekomnett i hjemmet. Likevel påstår tiltakshavere eller entreprenører/installatører ofte at en bolig er tilrettelagt for trådløs distribusjon, for eksempel ved å bruke IKT-skapet som utgangspunkt for plassering av trådløse ruter.

Dette er problematisk av flere årsaker:

- Sluttbruker kjøper bolig med en forventning om at ekomnett er skjult og at IKT skapet representerer et punkt hvor WiFi enhet kan dekke hele boligen trådløst. IKT skapets plassering og utforming er ofte særdeles dårlig tilpasset dette formålet.
- Tiltakshaver og entreprenør etablerer og selger en løsning som ikke oppfyller faglige krav til planlegging og etablering, jfr. ekomloven. Dette problemet må derfor løftes til rette myndigheter med krav om at det publiseres hva som forutsettes av planlegging og utført infrastruktur for å kunne benytte formuleringer om at en bolig er lagt til rette for trådløs distribusjon.
- Tilbyder får utfordringen med å oppfylle sluttbrukerens forventning om stabil tjeneste og kapasitet som følge av at boligen ikke er tilrettelagt for trådløs distribusjon.

Kabel Norge ber NKOM om å klargjøre hvilke forutsetninger som skal legges til grunn for å kunne hevde at en bolig er tilrettelagt for trådløs distribusjon. Bakgrunnen er at begrepet *«boligen er tilrettelagt for trådløs distribusjon»* misbrukes av tiltakshaver og tiltakshavers entreprenør. Dette medfører:

- feil markedsføring av ny bolig
- gir kjøper/sluttbruker feil informasjon og forventninger
- skaper konflikt mellom tjenestetilbyder og sluttbruker

Bransjen har gjort en faglig vurdering av hva som vil kreves for at man skal kunne forsvare å benytte begrepet *«boligen er tilrettelagt for trådløs distribusjon»*.

Kabel Norge og bransjens vurdering:

Myndighetene har uttalt at det kan velges kablet eller trådløs distribusjon av tjenester i en bolig. Det er ikke etablert en offisiell standard som beskriver planlegging og etablering av infrastruktur for trådløs distribusjon, slik som for kablet nettverk (NEK700). I en bolig tilrettelagt for trådløs distribusjon, er mangelen på standard ikke et fritak for tiltakshaver og entreprenør til å måtte fagmessig planlegge og etablere hensiktsmessig infrastruktur (f.eks. føringsveier) til der trådløse punkter skal etableres. Kravet i ekomloven til faglig planlegging og utførelse må gjelde dersom bolig skal kunne kalles tilrettelagt for trådløs distribusjon. Spesielt viktig er dette for boliger der tak, vegg og gulv er fast installasjon og ikke noe som kan tilpasses i ettertid.

For å kunne hevde at en bolig er tilrettelagt for trådløs distribusjon, må tiltakshaver og autorisert installatør påse at følgende tiltak skal være utført:

- Ved hjelp av radio-planlegging fysisk eller ved hjelp av modelleringsverktøy identifisere optimal plassering av trådløse punkter
- Det skal være trådløse punkter eller garantert dekning i alle rom hvor det er etablert føringsvei for TU (jfr. NEK700)
- Til alle punkter hvor det er identifisert plassering av trådløse punkter, skal det etableres føringsvei fra IKT-skap for ekomkabel og strøm.
- Det skal legges til rette for fastmontering av trådløs enhet på utvalgte punkter
- Dersom utvalgte punkter for trådløse punkter kan være etablert som visuelt skjult, skal tildekking ikke redusere rekkevidde og forventet kapasitet for det trådløse punktet.

Ovennevnte hindrer ikke at det kan innføres trådløse enheter for distribusjon i en bolig lagt til rette for kablet distribusjon (NEK700). Dette er å anse som tilpasset løsning uten noen garantier for dekning og kvalitet for den trådløse distribusjonen.

2. Tolkning og praktisering av regelverket ved å idriftsette bredbåndstjeneste hos sluttbruker

I dag er det vanlig praksis at en bolig overleveres uten intern distribusjon for ekom-tjenester. Praksisen er i tråd med minimumskravene jfr. *Lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon*, som krever etablering av føringsveier og ikke en ferdig løsning for distribusjon av bredbåndstjenester. Dette innebærer at tilbyder må etablere en løsning for boligen før bredbåndstjenester kan leveres til sluttbruker.

En vanlig og ønsket løsning tilbyder benytter for distribusjon av bredbåndstjenester, er å etablere et NTP i sluttbrukers hovedstue eller annet egnet sted for der å koble opp enhet/ruter. Denne løsningen er naturlig å velge når det ikke er etablert distribusjon i boligen slik regelverket legger opp til. Tilbyder kan ikke ta rollen og ansvaret som naturlig må ligge hos tiltakshaver. En regelverkstolkning og -praktisering som setter relasjonen mellom tilbyder og sluttbruker i en konflikt mellom potensielt dårlig kundeopplevelse og/eller juridisk kompleks ansvarsfraskrivelse finner bransjen uakseptabel.

Kabel Norge og bransjen sin vurdering:

NEK700 er rettet mot utforming av ekom-infrastruktur i bygg, og er en standard som er rettet mot tiltakshaver.

Tilbyder har en annen rolle og skal etablere en løsning for å sette i drift en tjenesteleveranse hos en sluttbruker. I en slik situasjon vil det være andre standarder, veiledninger eller kravspesifikasjoner som vil være relevante å legge til grunn.

§ 1-1. Krav til bygging og dokumentasjon av elektroniske kommunikasjonsnett

Elektroniske kommunikasjonsnett skal være fagmessig utført og ha tilfredsstillende kvalitet, og ivareta elektrisk sikkerhet slik at spenning og strøm ikke skader liv, helse og eiendom. Det skal tas hensyn til hvilke elektroniske kommunikasjonstjenester som skal formidles, hvilke nett som skal tilkobles og hvilke krav dette gir for overføringen. Kravet er oppfylt dersom spesifikasjonene i relevante standarder eller tilsvarende kvalitet, er oppfylt.

Tilbyder har i slike tilfeller utarbeidet den mest relevante løsningen og kravspesifikasjonen basert på nett-termineringsutstyret som utplasseres hos sluttbruker. I slike tilfeller vil det ikke utføres en NEK 700 installasjon, og det deklarerer i samsvarserklæringen til sluttbruker at installasjonen er utført i.h.h.t. tilbyders kravspekk for idriftsetting av bredbåndstjenesten. Dette utløser ikke NEK 701-4 normkrav for sluttbruker eller utførende entreprenør slik Kabel Norge tolker ovennevnte paragraf i Ekomforskriften.

Det er underordnet om det tas i bruk en føringsvei og at det benyttes kabel og termineringer som er beskrevet i NEK 700, da intensjonen ikke er å levere en NEK700 installasjon. Dette prinsippet er viktig da utstyr som utleveres til sluttbruker kan endres over tid, noe som igjen kan påvirke utformingen av løsninger som tilrettelegger for å sette i drift for tjenesteleveranser som endres over tid.

Kontaktperson for denne saken:

Øyvind Kjus

Senior system expert | HFC

+47 92892164

oyvind.kjus@telia.no